

Companiile de taxi încalcă drepturile persoanelor în scaun rulant

De trei ani Republica Moldova are o lege care obligă companiile de taxi să echipeze câte cel puțin un autoturism pentru utilizatorii de scaun rulant. Legea însă nu funcționează, iar taximetriștii deseori percep tarife majorate de la persoanele cu dizabilități.

Mariana Morari, o tânără cu dizabilități locomotorii din Chișinău, întâmpină aceeași problemă ori de câte ori are nevoie de servicii de taxi. „La companiile din oraș nu prea găsești mașini echipate pentru utilizatorii de fotoliu rulant, iar de multe ori mi-au cerut un tarif suplimentar” ne-a relatat tânăra.

Reporterul Asociației Presei Independente (API) a făcut un experiment pentru a se convinge de starea de lucruri privind serviciile de taxi pentru persoanele cu nevoi speciale.

Preț dublu pentru o cursă obișnuită

Astfel, am contactat câteva companii și am solicitat servicii de taxi, accentuând că avem nevoie de un autoturism pentru utilizatorii de scaun rulant. Operatorul primei companii a revenit și ne-a anunțat că nu dispune de mașini adaptate. O altă companie însă a acceptat comanda și ne-a anunțat că mașina va sosi în trei minute, iar costul călătoriei dintr-un sector al capitalei în altul va fi de 30 de lei.

Deși operatorul a fost informat că avem nevoie de un mijloc de transport adaptat pentru un utilizator de scaunul rulant, a venit o mașină obișnuită, în care o persoană cu probleme locomotorii nu ar putea urca de sine stătător dacă nu e ridicată pe brațe, iar scaunul rulant ar trebui strâns și pus în portbagaj. Am refuzat serviciul, iar șoferul ne-a spus, iritat, că-și va anunța șeful despre această situație. La scurt timp, a revenit directorul companiei de taxi și

Mașina trimisă de compania de taxi pentru a transporta persoana cu dizabilități locomotorii.
 Foto: Lilia Zaharia

În țările din Uniunea Europeană mașinile de taxi sunt adaptate pentru necesitățile utilizatorilor de scaun rulant.
 Foto: lwug.co.uk

Foto: Getty Images

Din Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, articolul 20 (2):

„Toți operatorii de taxi au obligația să asigure cel puțin o mașină adaptată transportului persoanelor cu dizabilități care utilizează fotoliul rulant. Constituie discriminare refuzul conducătorului de taxi de a asigura transportul persoanei cu dizabilități și al dispozitivului de mers. Dispozitivul este transportat gratuit, fără aplicarea unor taxe suplimentare”.

ne-a spus că poate trimite o mașină mai mare. La întrebarea dacă acest autoturism este adaptat persoanelor cu nevoi speciale, el a răspuns: „Nu, dar scaunul se culcă, nu-i nici o problemă... Șaizeci de lei vă convine?”. Când ne-am indignat că vrea un tarif dublu pentru aceeași distanță, administratorul a spus că putem negocia și că este gata să cedeze până la 50 de lei. În cele din urmă, el a fost de acord și cu suma de 30 de lei, doar să nu piardă clientul...

Astfel, compania de taxi nu dispune de autoturism adaptat pentru persoanele utilizatoare de scaun rulant, iar pentru o distanță taxată inițial cu 30 de lei, intenționa să dubleze tariful pentru că ar urma să transporte persoane cu dizabilități locomotorii.

Majorarea tarifului este un act de discriminare

Igor Meriacre, directorul executiv al Asociației „Motivație”, spune că legea obligă companiile de taxi să adapteze mijloacele de transport pentru ca persoanele cu dizabilități să poată urca fără a fi cărate pe brațe. „Acum trei ani a fost adoptată Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, care prevede clar că operatorii de taxi trebuie să aibă cel puțin o mașină adaptată pentru transportarea persoanelor cu dizabilități care utilizează fotoliul rulant. Companiile care percep taxe suplimentare pentru transportarea acestor persoane comit acte de discriminare și trebuie pedepsite conform legislației”, conchide Igor Meriacre.

În loc de hârtie igienică... fișe medicale

În toaleta secției nr. 2 a Dispensarului Republican de Narcologie, amplasată în Spitalul Clinic Municipal de Psihiatrie din orașul Codru, pacienții au fost nevoiți să folosească în loc de hârtie igienică... fișele medicale ale altor pacienți. Experții în domeniul drepturilor omului afirmă că administrația instituției a încălcat dreptul pacienților la viața privată, dar și dreptul de a fi tratați în condiții sanitaro-igienice.

Hârtia (ne)igienică pentru pacienți

Pe vasul de toaletă de la veceul Secției nr. 2 stătea un teanc de fișe medicale care erau folosite în loc de hârtie igienică. Directorul adjunct al Spitalului, Mihail Condrățchi, nu ne-a putut răspunde de ce fișele medicale ale pacienților se aflau în veceu. „Este o problemă dureroasă ceea ce-mi spuneți... De fapt, secția nr. 2 se află în subordinea Dispensarului Republican de Narcologie, însă este amplasată în spitalul nostru”, a spus medicul. La rândul său, Mihail Oprea, directorul Dispensarului Republican de Narcologie, s-a enervat când l-am întrebat de ce fișele medicale sunt folosite în loc de hârtie igienică: „Dumneavoastră

În veceul spitalului erau fișe medicale în loc de hârtie igienică.
 Foto: Lilia Zaharia

trebuie să vă dau explicații? Eu știu că ei dispun de hârtie, dispun de tot și nu cunosc așa ceva. Dar dumneavoastră cum ați observat asta?”. După ce i-am expediat imaginile pe care le-am făcut din veceul instituției, directorul Dispensarului a promis că va investiga situația și ne va informa despre măsurile întreprinse.

Andrei Brighidin, expert în domeniul drepturilor omului, membru al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, afirmă că instituția medicală este obligată să le ofere pacienților condiții optime de tratament și recuperare. Acest lucru este prevăzut și în **Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului** care prevede că „pacientul are dreptul la examinare, tratament și întreținere în condiții adecvate normelor sanitaro-igienice, dar și de atitudine respectuoasă și umană din partea prestatorului de servicii de sănătate, indiferent de vârstă, sex, apartenență etnică, statut socio-economic, convingeri politice și religioase”.

Fișele pacienților conțin date cu caracter personal

Nicolae Lungu, jurist la Centrul Național pentru Protecția Datelor

cu Caracter Personal (CNPDCP), spune că administrația spitalului trebuie să asigure și dreptul la confidențialitate al pacienților. „Fișele pacienților conțin date cu caracter personal, cum ar fi numele, prenumele, numărul de identificare, localitatea, dar și diagnosticul bolii, iar afișarea acestor date este o încălcare a dreptului la confidențialitate”, a specificat el. Aceeași **Lege cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului** stipulează că toate datele privind identitatea și starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, pronosticul, tratamentul sunt confidențiale și urmează a fi protejate și după moartea acestuia. Totodată, persoanele care, în exercițiul funcțiunii, au primit informații confidențiale, de rând cu personalul medico-sanitar și farmaceutic, poartă răspundere pentru divulgarea secretului medical, luându-se în considerare prejudiciul adus pacientului.

În baza imaginilor făcute de reporterul nostru în veceul Secției nr.2 a Dispensarului Republican de Narcologie, amplasată în Spitalul Clinic Municipal de Psihiatrie, CNPDCP s-a autosesizat și urmează să efectueze un control la această instituție medicală.

INFO INCLUZIUNE

Persoanele cu dizabilități vor monitoriza campania electorală

Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dizabilități (CAJPD) anunță un concurs de selectare a 15 persoane cu dizabilități pentru a participa la un Program privind monitorizarea alegerilor locale generale care vor avea loc la 14 iunie 2015.

Programul prevede participarea la un training a persoanelor selectate, dar și implicarea acestora în calitate de observatori în comunitatea lor pe întreaga durată a campaniei electorale, dar și în ziua votării. Observatorii la alegerile locale 2015 vor fi remunerați.

Persoanele interesate pot obține informații despre modalitatea înscrierii la Program, contactând-o pe Olga Cenușă, director de proiect, la numărul de telefon 022 28-70-90 sau la adresa de email: cenusoalga@gmail.com

Data limită de aplicare este 5 mai 2015.